

Άγιος Δημήτριος

15 ΙΟΥΛΙΟΥ 2018

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ 630 ΠΑΤΕΡΩΝ Δ΄ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

(Ματθ. ε΄ 14-19)

(Τίτ. γ΄ 8-15)

Το αληθινό φως

«Υμείς εστέ το φως του κόσμου»

Η Εκκλησία μας, τιμά σήμερα, τη μνήμη των αγίων 630 Πατέρων της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου, η οποία συνήλθε το 451 μ.Χ. στην Χαλκηδόνα για να διατυπώσει το Χριστολογικό δόγμα. Συγκεκριμένα, με αφορμή τις διάφορες αιρέσεις που διαστρέβλωναν την αλήθεια της Εκκλησίας μας γύρω από το πρόσωπο του Κυρίου, η Σύνοδος της Χαλκηδόνας διατύπωσε το δόγμα περί του δευτέρου Προσώπου της Αγίας Τριάδος και διατράνωσε την πίστη της Ορθοδοξίας ότι ο Ιησούς Χριστός είναι τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος.

Με αυτή την ομολογία πίστεως, ο Χριστός είναι ο πραγματικός Σωτήρας και Θεός μας και επομένως καθοδηγητής των ανθρώπων που δείχνει το δρόμο προς το πραγματικό φως, προς τον Πατέρα των φώτων.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο που η Εκκλησία μας σήμερα που τιμά τη μνήμη των αγίων Πατέρων της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου, επέλεξε το συγκεκριμένο ευαγγελικό ανάγνωσμα, που είναι παρμένο από την “Επί του όρους ομιλία” και στο οποίο ο Χριστός παρομοιάζει τους μαθητές Του με φως του κόσμου, με πόλη κτισμένη πάνω σε βουνό που φαίνεται από παντού και ακόμα με λυχνάρι που καίει επάνω στο λυχνοστάτη.

Α
Γ
Ι
Ο
Σ

Δ
Η
Μ
Η
Τ
Ρ
Ι
Ο
Σ

9
3,
3

F
M

S
T
E
R
E
O

Οι Χριστιανοί

Μπορούμε να επιμείνουμε λίγο στον παραβολικό λόγο του Χριστού, με τον οποίο οι μαθητές παρουσιάζονται να είναι το “φως του κόσμου”. Όπως μας πληροφορεί ο ευαγγελιστής Ιωάννης, αληθινό φως του κόσμου είναι μόνο ο Θεός. Στο Θεανδρικό πρόσωπο του Χριστού οι άνθρωποι είδαμε το απρόσιτο φως της Θεότητας (“εγώ ειμί το φως του κόσμου”) και λάβαμε “το φως της ζωής”. Εκείνος, λοιπόν, είναι “το φως των ανθρώπων”, “το φως το αληθινόν, ο φωτίζει πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον”. Τόσο οι μαθητές του Κυρίου όσο και οι πιστοί γενικότερα, επειδή ακριβώς δέχονται το φως το αληθινό, μπορούν να γίνουν και οι ίδιοι φως με τη σχετική έννοια. Ο Χριστός είναι ο ίδιος το φως και πηγή του φωτός.

Οι πιστοί είναι ετερόφωτοι, γιατί αντλούν φως από την πηγή Εκείνου. Παίρνουν το θείο φωτισμό “εκ του πληρώματος αυτού” και έτσι γίνονται “τέκνα” και “υιοί φωτός”. Η εν Χριστώ ζωή, όπως υπογραμμίζει ο Γρηγόριος Νύσσης, είναι τελικά μια πορεία μέσα στο φως του Χριστού και ταυτόχρονα μια ακτινοβολία του φωτός αυτού μεταξύ των ανθρώπων.

Έτσι, στο βαθμό που φωτιζόμαστε από το φως του Χριστού και υπακούμε στα κελεύσματα του ευαγγελικού λόγου, γινόμαστε κι εμείς φως του κόσμου. Αποτελούμε επίσης την “πόλιν”, η οποία “επάνω όρους κειμένη ου δύναται κρυβήναι”, κατά το λόγο του Κυρίου.

Η θέση μας ως μαθητών του Χριστού μέσα στον κόσμο είναι περίοπτη. Όλοι έχουν στραμμένα τα μάτια τους επάνω μας. Οι Χριστιανοί ως άλλοι λύχνοι - λυχνάρια αναμμένα από το φως του Χριστού - καλούμαστε να εκπέμπουμε το νοητό φως της πίστewς, τόσο με τα λόγια όσο και με τα καλά μας έργα.

Αγαπητοί αδελφοί, η συνειδητοποίηση του ιερού μας χρέους απέναντι στην αγάπη του Κυρίου και Θεού μας, θα έχει σαν αποτέλεσμα την αγαθοεργό καρποφορία και τη φωτεινή δραστηριότητα μας κατά το πρότυπο των τιμωμένων σήμερα αγίων Πατέρων της Εκκλησίας, που ήταν και τότε και σήμερα φώτα του κόσμου, που φωτίζουν το δρόμο προς τη Βασιλεία του Θεού.

Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα

Τέκνον Τίτε, πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιουῖσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιστάσο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει ὡν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω Ἄρτεμᾶν πρὸς σε ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

Εὐαγγελικό Ἀνάγνωσμα

Εἶπεν ὁ Κύριος, ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμήν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὅς ἐὰν οὖν λύση μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

βωτεινές Τροχιές - Πέτρος και Παύλος

Στο 12ο κεφ. ο Λουκάς κάνει λόγο για το Σαύλο και το Βαρνάβα, πρώτα στην Ιερουσαλήμ κι έπειτα στην Αντιόχεια. Στη δεύτερη αυτή πόλη η Εκκλησία κινείται μέσα στους εθνικούς με νομοθετή κι εμπνευστή της το Πνεύμα (13,1-2). Ο ανθύπατος Σέργιος Παύλος, ένας έξυπνος ρωμαίος, καλεί το Βαρνάβα και το Σαύλο για ν' ακούσει το Λόγο του Θεού (13,7). Ο Λουκάς σημειώνει: «Τότε ο Σαύλος, που λεγόταν και Παύλος, πλημμύρισε από το Άγιο Πνεύμα» (13,9). Η αλλαγή του ονόματος, από εβραϊκό σε ελληνορωμαϊκό, εξηγείται ίσως από την επιθυμία του να γίνει τα πάντα τοις πάσι, μέχρι και εθνικός με τους εθνικούς, ορμώμενος από χριστιανική αγάπη.

Ο Παύλος γίνεται ο ακούρατος ταξιδευτής που φθάνει οπουδήποτε, ακολουθώντας ένα σχέδιο που δεν καθόρισε μόνος του, για να φέρει το χριστιανισμό στην ίδια την καρδιά της αυτοκρατορίας, τη Ρώμη. Η γεωγραφία των ταξιδιών του είναι δυναμική: αλλάζουν συνεχώς στις σελίδες των Πράξεων τα ονόματα των μικρών και των μεγάλων πόλεων που επισκέπτεται. Ολόκληρη η αυτοκρατορία γίνεται μία μόνη Εκκλησία του Χριστού, ανάμεσα σε αναρίθμητες προσωπικές επιτυχίες και δυσκολίες, ενώ ο ίδιος ο διάγωγος γίνεται τρόπος επαλήθευσης της αυθεντικότητας της αποστολής.

Όπως ο Πέτρος, κι όπως ο Ιησούς, ο Παύλος θεραπεύει (14,9) και φλογίζει όποιον ακούει απ' αυτόν το όνομα του Ιησού (βλ. 14,11-14). Όπως για τον Ιησού και ακόμα περισσότερο για τον Πέτρο, η αποστολική υπόσταση του Παύλου σύντομα τίθεται σε αμφισβήτηση, κι όχι μόνο προφορικά. Συχνά θα λιθοβοληθεί και θα οδηγηθεί στο δικαστήριο (14,19). Η πολεμική που προξενεί ανάμεσα στους Ιουδαίους η δράση του Παύλου, είναι η αιτία της σύγκλησης μιας Συνόδου στην Ιερουσαλήμ (15,2). Εδώ εμφανίζεται ο Πέτρος ο οποίος υπερασπίζεται, με τη φωνή του Αγίου Πνεύματος αν κι όχι ακόμα με τη φωνή ολόκληρης της Εκκλησίας, τον Παύλο. Ο Λόγος του Θεού, διαμέσου του Αγίου Πνεύματος, απευθύνεται σε όλους, χωρίς διάκριση φυλής ή πολιτισμού. Εκείνο που μετράει είναι η πίστη στον Ιησού το «Χριστό» (για τους Ιουδαίους) και «Κύριο» (για τους ειδωλολάτρες) (15,12,14). «Τότε αποφάσισαν οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι μαζί με όλη την Εκκλησία (για πρώτη φορά) να εκλέξουν από ανάμεσά τους, μερικούς που να τους στείλουν στην Αντιόχεια μαζί με τον Παύλο και το Βαρνάβα» (15,22). Η αποστολή του Παύλου βρίσκει διέξοδο και μαζί με το Βαρνάβα μπορεί να συνεχίσει να διδάσκει και να κηρύττει το Λόγο του Κυρίου οπουδήποτε (15,35 εξ). Ο Παύλος όμως παραμένει μια δύσκολη προσωπικότητα (ακόμα και για το Λουκά), με ένα τόσο άκαμπτο προσανατολισμό (να ευαγγελίσει τον κόσμο όλο) ώστε η ρήξη με τον πιο συγκρατημένο Βαρνάβα να είναι αναπόφευκτη (15,8). Για καινούργιο σύντροφο στα ταξίδια του, ο Παύλος διαλέγει το Σίλα.

Απ' αυτό το σημείο, ο Λουκάς επικεντρώνει στα επόμενα κεφάλαια στον Παύλο και στην ιεραποστολική του μέθοδο (φτάνοντας ο ίδιος προσωπικά, αυτοπροσώπως ή γραπτά, στις διάφορες πόλεις του ελληνικού και του ρωμαϊκού κόσμου). Η Εκκλησία της Αντιόχειας σχεδόν εκλείπει ενώ άλλες Εκκλησίες φυτρώνουν εδώ κι εκεί χάρη στην ιδρυματική δράση του Παύλου και της ομάδας του. Στο βιβλίο των Πράξεων ο Παύλος αναφέρεται πολλές ακόμα φορές, σχεδόν πάντα για θλιβερά περιστατικά (16,3.9.14.17 εξ 25.28.36 17,2.4.10.13 εξ 22.33 18,1 εξ). Τον παρηγορούν όμως ολοένα και καινούργιες φίλιες, όπως το ζεύγος Ακύλα και Πρίσκιλλα (18,2.18.26) που του κάνουν λόγο για τη Ρώμη. Ο Παύλος είναι ταγμένος στην υπόθεση του Ευαγγελίου (18,5.8), ενθαρρυνόμενος και στηριγμένος από τον Κύριο, ο οποίος ενεργεί μαζί Του έργα θαυμαστά (19,13.15). Για τον Παύλο η Ιερουσαλήμ και η Ρώμη παραμένουν σταθμοί της περιήγησής του (19,21), υπερβαίνοντας την ειδωλολατρία από τη μια μεριά και σχετικοποιώντας τον παλαιό νόμο της περιτομής και της καθαρότητας από την άλλη. Όπως ο Πέτρος έτσι κι ο Παύλος ξαναδίνει ζωή σ' ένα νεκρό, τον Εύτυχο (20,7.9-10) για να υπογραμμίσει ότι ο αναστημένος Κύριος είναι συνεχώς ενεργός και μέσω αυτού όπως και μέσω του Πέτρου.

